

ПРЕСКЛИПИНГ

21 май 2020 г., четвъртък

www.bgonair.bg, 20.05.2020 г.

<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/193931-ek-balgariya-da-ukrepi-ustoychivostta-i-dostapnostta-na-zdravnata-si-sistema>

ЕК: България да укрепя устойчивостта и достъпността на здравната си система

Брюксел препоръчва да се вземат всички необходими мерки за справяне с пандемията

Редактор: Ралица Братанова

България се нуждае от мобилизиране на адекватни финансови ресурси за укрепване на устойчивостта, достъпността и капацитета на здравната си система, както и от гарантиране на балансирано географско разпределение на здравните работници, посочва Европейската комисия (ЕК) в своя доклад с препоръки към страната ни.

Комисията приветства първите важни стъпки, предприети от България, за съсредоточаване на средствата на ЕС за борба с избухването на пандемията от коронавирус и за справяне с произтичащите от нея икономически и социални последици. В същото време заместник-председателят на Европейската комисия Валдис Домбровскис посочи, че страната ни е единствената държава в ЕС, която спазва критерия за бюджетен дефицит по Договора на Общността, пише Investor.bg.

Комисарят, отговарящ за работните места и социалните права, Николас Шмит, посочва, че, заедно с държавите членки, Европейската комисия е предприела стъпки за мобилизиране на всички ресурси за справяне с извънредните последици от пандемията. "Приветствам целенасочените мерки, предприети от България, за подпомагане на здравния персонал, поддържане на нивата на заетост, подкрепа на хората в най-голяма нужда, и в полза на подобряване на жизнените условия за крайно нуждаещите се по време на възстановяването от кризата", коментира Шмит.

В доклада си ЕК подчертава, че България трябва да предприеме всички необходими мерки за ефективно справяне с пандемията, за поддържането на икономиката и в подкрепа на нейното възстановяване.

Когато икономическите условия позволяват, България трябва да преследва фискални политики, насочени към постигане на разумна средносрочна фискална позиция и осигуряване на устойчивост на дълга, като същевременно страната трябва да се стреми към увеличаване на инвестициите, съветват от Брюксел.

Според Брюксел България трябва да наблегна и на рационализирането и ускоряването на процедурите за предоставяне на ефективна подкрепа на малките и средни предприятия и самонаетите лица, като също така им осигурява постоянен достъп до финансиране и гъвкави условия на разплащания.

От ЕК посочват също, че за подпомагането на икономическото възстановяване е необходимо и поставянето на ударение върху готовите публични инвестиционни проекти, както и популяризиране на частните инвестиции, в това число чрез съответните реформи.

www.mediapool.bg, 20.05.2020 г.

<https://www.mediapool.bg/dori-koronavirusat-ne-uspya-da-reanimira-elektronnoto-zdraveopazvane-news307586.html>

Дори коронавирусат не успя да реанимира електронното здравеопазване

Мартина Бозукова

В кризата около коронавируса много електронни услуги заработиха и много държавни институции улесниха живота на гражданите като им спестиха ненужна бумажина, чакане по опашки и задействаха онлайн обучение. Шансът и този път обаче подмина здравната система, където пациенти, лекари, болници и институции повече от 15 години очакват електронна рецепта и направление, електронно медицинско досие, болнични системи, регистри и услуги. Така че здравните институции най-после да започнат да си говорят лесно и удобно както помежду си, така и с хората и изпълнителите на медицинска помощ и да ни спестят разкарването, чакането по кабинети и гишета, а медицинската статистика и контролът в системата да се подобрят.

След 2 години, изгубени в търгове и обжалвания, проектът за национална здравна информационна система (НЗИС) отново е в изходна позиция. В разгара на извънредното положение правителството обяви, че вече сключените договори по проекта НЗИС са прекратени и вместо това работата ще се поеме от държавната фирма "Информационно обслужване", а частни компании ще помогнат с доброволен труд. Почти два месеца по-късно МЗ още нищо не е възложило на "Информационно обслужване", а предложилите доброволци частни фирми продължават да чакат инструкции от държавата, установи проверка на Mediapool.

Още 2 изгубени години

Злополучният проект за електронно здравеопазване НЗИС е на обща стойност 12 млн. лева и се изпълнява с пари по оперативната програма "Добро управление", като през изминалите две години бяха обявени обществени поръчки само за част от предвидените дейности по него на стойност около 6 млн. лева. Те включваха ядро на системата, електронната рецепта и направление, надграждане на електронното пациентско досие, информационен портал, електронни регистри и услуги и др.

Въпреки че по-голямата част от дейностите бяха възложени след множество обжалвания и съдебни спорове, в крайна сметка тези договори са били прекратени по взаимно съгласие на МЗ и фирмите. Обществените поръчки по проекта бяха възложени основно на консорциуми с участието на фирмите "Стемо", "Гама консулт", "Контракс" и "ЦАПК-Прогрес".

Проектът е апетитен и много оспорван не само заради голямата му стойност, но и заради това, че печелившите си гарантират последващи постоянни приходи от поддръжка на внедрените решения.

Старите договори са прекратени заради неприемлив продукт

От Министерството на здравеопазването обясниха пред Mediapool, че договорите са прекратени заради неприемливо предложение за софтуер със "затворен код" от фирмите изпълнители. Постигнато е обаче взаимно съгласие и по прекратените договори не се дължат неустойки.

"Всички сключени договори за разработка на информационни системи/услуги/модули/регистра по проект НЗИС са прекратени по взаимно съгласие, постигнато между Министерството на здравеопазването и изпълнителите през месец февруари 2020 г. Прекратяването на договорите е свързано с предложените технически решения, описани в системния проект. Предложението е за софтуер със "затворен код".

Подобна реализация е неприемлива за Министерството на здравеопазването", заявиха от ведомството.

От МЗ обясниха, че изпълнението на софтуерно решение "със затворен код" е в противоречие с чл. 58а, т. 1, от Закона за електронното управление, който гласи, че при изготвяне на технически спецификации за провеждане на обществени поръчки за разработка, надграждане или внедряване на информационни системи или електронни услуги административните органи задължително включват в спецификациите изискване за отворен код. Това противоречи и с чл. 44, ал.1 от Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги, съгласно които информационните системи се разработват с отворен код от началото на всеки проект за изграждане или надграждане.

"Всяка разработена информационна система, приведена в експлоатационен режим, има свой жизнен цикъл, в рамките на който се налага да бъдат добавяни нови функционалности, промяна на бизнес процеси, наложени от промени в нормативната уредба и други обстоятелства. При системи "със затворен код" това не винаги е възможно или налага значителна преработка на изходния код", обясняват от МЗ.

Тъй като националната здравно-информационна система следва да бъде основа за развитието на електронното здравеопазване, освен всички други цели които си поставя, тя трябва да преодолее и наличната фрагментация между сега съществуващите информационни системи в здравния сектор. Подобна интеграция не винаги е възможна при решения "със затворен код" или изисква значителна преработка на кода, заради което предложените решения са били неприемливи, коментираха от МЗ.

Финансирането по оперативната програма остава

Въпреки фиаското с обществените поръчки и последващото неразбирателство с фирмите МЗ казва, че проектът продължава да се изпълнява по оперативна програма "Добро управление" и не очаква финансирането му да пострада. "Проектът продължава да се изпълнява по оперативната програма и не се предвиждат промени в бюджета му", казаха от МЗ.

Оттам обясниха, че държавната фирма "Информационно обслужване" АД е определена за системен администратор на МЗ съгласно Закона за електронното управление и решение на МС от края на 2019 г. Затова на "Информационно обслужване" ще бъде възложено да разработи всички модули, включени в проекта за НЗИС.

МЗ още няма договор с "Информационно обслужване"

Министерството обаче все още не е възложило тази задача на държавната фирма. "Не е подписан договор с "Информационно обслужване". Към настоящия момент е подготвено интегрирано техническо задание, което обединява всички изготвени досега технически задания по отделните модули. Техническото задание е представено на Държавна агенция "Електронно управление" (ДАЕУ) за валидиране на съответствието му с Наредбата за общите изисквания към информационните системи, регистрите и електронните административни услуги", обясниха от МЗ.

Нищо не е възложено още, но трябва да е готово до края на годината

И въпреки, че работа по отделните модули не е започнала, МЗ продължава да държи, че "всички дейности трябва да бъдат реализирани до края на проекта, чийто срок за реализация е 28.12.2020 г."

Не е ясно как това ще се случи при положение, че първоначално беше предвидено този обем работа да бъде разпределен между няколко фирми, а сега всичко трябва да бъде поето от "Информационно обслужване".

"Информационно обслужване" от своя страна има право да наеме подизпълнители, като в този случай се явява публичен възложител и следва да прилага Закона за обществените поръчки, което допълнително би забавило изпълнението.

Крайният срок на проект вече беше променян на няколко пъти и за последно беше удължен от края на 2019 за края на 2020 година <https://www.mediapool.bg/elektronnoto-zdraveopazvane-se-otlaga-s-oshte-edna-godina-do-kraya-na-2020-news298720.html> . Не е ясно какво ще се случи с финансирането на проекта, ако крайният срок отново не бъде спазен, което е напълно реалистичен сценарий в настоящата ситуация.

Фирмите с доброволците продължават да чакат задача от държавата

Междувременно фирмите, които предложиха доброволен труд наред извънредното положение, продължават да са в готовност и чакат държавата да им даде указания. На 30 март Асоциацията за иновации, бизнес услуги и технологии (АИБЕСТ) предложи на правителството 15 000 човекочаса труд за доизграждането на здравната информационна системата безплатно и то прие. Новината беше съобщена лично от премиера Бойко Борисов след среща с представители на асоциацията.

"В асоциацията вече имаме подготвен екип. Това, което на практика чакаме е междуинституционално договаряне, така че нещата да се отпушат. Очакваме всеки момент да се развърже процесът", коментира пред Mediapool Пламен Цеков от АИБЕСТ. Той предполага, че заради отпускането на мерките след извънредното положение има по-важни оперативни теми на дневен ред в момента. "Но ние сме в готовност и не сме се отказали от идеята", заяви той.

"Междувременно това, което успяхме да направим, са по-странични инициативи, но пак свързани с широката сфера на здравеопазването - с мобилното приложение за коронавируса и чатбот за Covid-19", обясни той

Голяма част от компаниите в асоциацията са експортно ориентирани и не са зависими от обществени поръчки и вътрешното потребление. 90% от приходите на компаниите са от износ, обяснява Цеков.

Тъй като в кризата има временен спад във външните поръчки и същевременно компаниите се опитват да запазят кадрите си, в които са инвестирали, те са предложили на правителството помощта си под формата на доброволен труд докато временно разполагат със свободен човешки ресурс.

Въпреки че вече се наблюдава раздвижване на бизнес ситуацията в IT индустрията обемът на поръчките не е като преди и компаниите от асоциацията остават с доброто желание да помогнат, коментира той.

В действителност кризата около Covid-19 успя да мобилизира редица фирми, които предоставиха безплатно свои електронни услуги, дигитални платформи и други решения в полза на пациенти и лекари и беше отбелязан сериозен ръст в онлайн консултациите със специалисти. Това обаче няма как да замести необходимостта от масови и достъпни за всички електронни решения в здравеопазването, особено по отношение на предоставяните от НЗОК и МЗ услуги.

www.bnt.bg, 20.05.2020 г.

<https://news.bnt.bg/news/finansovoto-ministerstvo-namalyavaneto-na-dds-shte-vdigne-danacite-1055589news.html>

Финансовото министерство: Намаляването на ДДС ще вдигне данъците

Финансовото министерство предупреди, че ще се наложи вдигане на данъци, ако ДДС ставката за определени стоки спадне от 20 на девет на сто.

В позиция, внесена в парламента, от ведомството на Владислав Горанов предупреждават, че корпоративният данък може да скочи до 17-18 % или ДДС за останалите стоки и услуги да достигне 24 на сто.

В момента промените в ДДС ставката се обсъждат от бюджетната комисия в Народното събрание. Щетата за хазната от намаляването на ДДС-ставките за всички предложени стоки и услуги ще бъде милиард и 800 милиона лева, пише в становището, подписано лично от финансовия министър Владислав Горанов, който нееднократно е заявявал, че е против диференцирането на ДДС-ставката.

Също така трябва да подчертаем, че сметките са направени при намаляване на ставката от 20 на 9 на сто, тъй като в противен случай това не би могло лесно да се защити пред Брюксел.

Изчисленията са не само при спад на ставката за ресторантьорите и книгите, както искат депутати от ГЕРБ и Обединените патриоти, а и за всички искания на опозицията – например за детските стоки, което е искане на ДПС и за лекарствата от списъка на НЗОК, искане на БСП, също така са включени и фитнес-залите.

Именно от намаляването на ДДС върху лекарствата ще дойде най-голямата щета за хазната. Става дума за 1 500 000 000 лв. от постъпленията на фиска. От ресторантьорите щетата за хазната ще бъде 150 милиона. Това е число, което вече бе обявено.

www.dir.bg, 20.05.2020 г.

<https://dnes.dir.bg/obshtestvo/ananiev-otmeni-zapovedta-za-zadalzhitelno-bolnichno-lechenie-za-hora-s-covid-19-nad-60-g>

Ананиев отмени заповедта за задължително болнично лечение за хора с Covid-19 над 60 г.

Вчера четирима адвокати атакуваха спорния документ пред Върховния административен съд

Министърът на здравеопазването Кирил Ананиев е издал заповед, с която лечението в болница вече не е задължително, ако за лице на над 60 години или с придружаващи хронични заболявания бъде установено, че е заразено с коронавирус.

В предишна своя заповед от 14 май Ананиев разпореждаше задължителен болничен престой без значение от състоянието на заразените.

В заповедта от вчера обаче пише, че болничното лечение е по преценка на лекар и е „в зависимост от клиничното протичане на заболяването“.

Вчера 4-ма адвокати поискаха от Върховния административен съд да отмени заповедта на здравния министър за задължително болнично лечение за хора над 60 години и на такива с невъзможност за изолация и лечение в домашни условия, ако имат Covid -19, тъй като представлява недопустимо нарушаване на основни човешки права.

Конституцията на България забранява принудително лечение, освен в предвидените в закона случаи. Редактор: Надежда Христова

www.dnes.bg, 20.05.2020 г.

<https://www.dnes.bg/politika/2020/05/20/chetirima-ministri-shte-otgovariat-za-agrohranitelnata-veriga.450377>

Четирима министри ще отговарят за агрохранителната верига

Нов закон обединява досегашните разпоредби

Четири министерства се ангажират с прилагането на Закона за управление на агрохранителната верига, решиха депутатите като приеха окончателно текстовете от новата уредба.

Четири министерства, които ще са ангажирани със Закона за управление на агрохранителната верига, са Министерството на земеделието, храните и горите, Министерството на здравеопазването, Министерството на икономиката и Министерството на околната среда и водите.

Министърът на земеделието ще провежда държавна политика в областта на здраве на растенията и растителни продукти; здраве на животните и аквакултурите; хуманно отношение към животните; ветеринарномедицински продукти и инвитро диагностични ветеринарномедицински средства; фуражи; безопасност, защита на здравето и интересите на потребителите при производство, дистрибуция и пускане на пазара на храни, с изключение на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води, етиловия алкохол и дестилатите от земеделски произход и спиртни напитки и др. МЗХГ ще следи за зоонози, растителен репродуктивен материал и генетични ресурси в растениевъдството, генетични ресурси в животновъдството и развъдна дейност с тях.

Министърът на здравеопазването ще провежда държавната политика за безопасност, защита на здравето и интересите на потребителите при производство, дистрибуция и пускане на пазара на бутилирани натурални, минерални, изворни и трапезни води. Здравното министерство ще отговаря за предотвратяване разпространението на инфекции, предавани на хора, чрез храни и води и др.

Министърът на икономиката ще има ангажимент относно безопасност и качество при производството на етилов алкохол от земеделски произход, дестилати от земеделски произход и спиртните напитки.

Министърът на околната среда и водите провежда държавната политика по отношение на освобождаване на генетично модифицирани организми (ГМО) в околната среда по реда на Закона за генетично модифицирани организми.

Автор: Камелия Цветанова

www.actualno.bg, 20.05.2020 г.

<https://www.actualno.com/crime/mvr-ministry-recognizes-continued-surveillance-through-phones-without-grounds>

МВР министърът призна, че продължават да ни следят през телефоните с основание COVID-19

И след края на извънредното положение, МВР може да следи хора през телефоните и мобилните им устройства – къде се намират, на основание наблюдение и контрол на карантинна мярка заради заразна болест. Това заяви вътрешният министър Младен Маринов по време на изслушване в комисията по вътрешните работи в парламента.

На въпрос от БСП дали след падането на извънредното положение МВР още може да следи законно хора на основание COVID-19, отговорът на Маринов беше положителен. Той каза, че законова възможност има предвид промените, минали през Закона за здравето.

При отказ на даден човек да бъде карантинен или ако е нарушил задължителна карантина, имаме право да поискаме електронно следене - на мобилното устройство, което е заявило лицето. Само локализация, не съдържание на комуникация, уточни Маринов. Предвидено е да става веднага след молбата на полицията, като изискването е до 24 часа да бъде уведомен компетентният съд, като според неговото решение се процедира. Търси се "един вид предварително изпълнение", поясни Маринов, защото ставало въпрос за опасност от зараза.

Вътрешният министър обаче не знаеше колко на брой са такива случаи. Не са ми докладвали, мисля, че сега не се прилага. Няма никаква опасност за свободата на гражданите, защото има съдебен контрол, подчерта МВР министърът.

Целите на МВР занапред

Голяма част от обществото като че ли забрави да носи маски на обществени места, оплака се Маринов. Според Маринов, сега МВР се фокусира да следи карантинирания хора – около 20 000 в момента. Едновременно с това полицията почвала да влиза в нормален ритъм на работа – да не допуска ескалация на престъпната дейност с охлабването на мерките.

Главният секретар на МВР Ивайло Иванов пък обясни, че през април при всички видове престъпления има спад. С 16,4% е спаднала престъпността за периода януари - април 2020 година на годишна база, а разкриваемостта се увеличила с 0,8%. Например грабежите са намалели с над 19%.

"Похвалете се, сложете ги на сайта си", призова предшественикът на Маринов - Валентин Радев. И поиска да има обобщена информация по болезнени въпроси, като телефонните измами.

Редактор:

ИВАЙЛО АЧЕВ

[www.skener.news](http://skener.news), 20.05.2020 г.

<http://skener.news/2020/05/20/6496-медици-с-бонуси-от-1000-лева-за-април/>

6496 медици с бонуси от 1000 лева за април

За два месеца за допълнителните възнаграждения са похарчени 14,5 млн. лева от предвидени 60 млн. лева до края на годината

6496 медици от т.нар. първа линия в борбата с коронавируса са получили бонуси по 1000 лв. през април. Това става ясно от отговора на здравния министър Кирил Ананиев на въпроса на депутата от БСП Христо Проданов.

На 708 служители на РЗИ, 1940 души от ЦСМП, 28 служители на НЦЗПБ и 3820 души болничен персонал е начислено допълнителното възнаграждение, като общата сума на изплатените средства през април 2020 г. е в размер на 9 254 926 лева. За сравнение през март бонусите от 1000 лв. стигнаха до едва 3544 работещи в здравеопазването, от които 651 служители на РЗИ, 1183 души от ЦСМП, 30 служители на НЦЗПБ и 1680 лекари, сестри, лаборанти и санитарни в болниците. Общата сума на изплатените средства през март е била 5 225 275 лева.

Министър Ананиев припомни, че за тези премии Министерството на здравеопазването сключи административен договор за безвъзмездна финансова помощ по проект „Подкрепа на работещи в системата на здравеопазването в условия на заплаха за общественото здраве от COVID-19”, финансиран по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” на обща стойност 60 000 000 лева и краен срок за изпълнение 31 декември 2020 г.

„Основните дейности на проекта са свързани с повишаване на мотивацията и на възможностите за защита от заболяването чрез изплащането на допълнителни възнаграждения и осигуряването на лични предпазни средства на медицинския и немедицинския персонал. МЗ предоставя средствата в размер на брутното допълнително възнаграждение и осигурителни вноски за сметка на работодателя, така че нетното допълнително възнаграждение, което трябва да получи всяко от лицата да е 1000 лева“, уточни Ананиев. По думите му към момента 64 са лечебните заведения, с които МЗ има

договори, въз основа на които се изплащат бонусите за медицинския и немедицинския персонал на първа линия.

Припомняме, разпределението на премиите вече успя да раздели медиците, като тези, до които парите не стигнаха, дори заплашиха с протести.